

PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA

L'ONG del català

INF OR ME CAT

2018

50 DADES
SOBRE LA
LLENGUA
CATALANA

**INF
OR
ME
CAT
2018**

**50 DADES
SOBRE LA
LLENGUA
CATALANA**

Introducció	3
Dades sociodemogràfiques	5
Cultura i mitjans de comunicació	11
Empresa i consum	17
Arrelament lingüístic	23
Ensenyament	27
Justícia	33
Oficialitat i reconeixement	39
Internet i noves tecnologies	47
Referències	51

INTRODUCCIÓ

La Plataforma per la Llengua és una entitat que aplega més de 16.000 socis i treballa per a impulsar l'ús social de la llengua catalana, la millora de l'estatut legal de la llengua i la consciència lingüística de la societat. Ho fa des del convenciment que la llengua catalana ha d'esdevenir l'eix vertebrador de la diversitat social i cultural que conviu a casa nostra.

L'*InformeCAT 2018* inclou cinquanta dades significatives que s'han obtingut a partir de la consulta de diverses fonts oficials, articles de premsa i també els estudis i campanyes que fem a la Plataforma per la Llengua. El detall de cada referència i les fonts per a cada dada s'ofereixen en un apartat final que conté les descripcions i els enllaços de cada font.

L'anàlisi de les dades d'aquest informe permet copsar un període que és marcat per un descens del nombre de parlants de català, tant en termes absoluts com en termes relatius. Tanmateix, aquesta tendència negativa podria ser compensada per dues dades positives. D'una banda, es detecta que els joves saben més català que les generacions predecessores i, el que és més rellevant encara, que les generacions més joves a Catalunya, les Illes Balears i Andorra (al País Valencià aquesta dada no es mesura) compten amb una proporció de parlants habituals de català més alta que les generacions immediatament anteriors. D'altra banda, el nombre absolut de persones que són capaces de parlar en català es manté per sobre dels deu milions i creix en molts dels territoris.

Per tant, els anys vinents podrien caracteritzar-se pel fet de ser una època en què el coneixement del català serà prou generalitzat, però l'ús social de la llengua serà més alt o més baix segons el context, la situació comunicativa, el territori, i sobretot, l'actitud lingüística dels parlants en totes les situacions (diàlegs, compres, ús de les noves tecnologies...). L'informe constata un descens de l'ús del català en àmbits com la relació entre les entitats financeres i els clients, però també un augment general del consum de ràdio, televisió, cinema, teatre, llibres, música i revistes en català.

Amb aquest recull, la Plataforma per la Llengua pretén mostrar al lector que el futur de l'ús de la llengua és obert i que, depenent de molts factors, podrà avançar cap a la normalització, o cap a la substitució lingüística. L'informe constata un any més que les deficiències de reconeixement legal en gairebé tots els territoris són un fre per a la normalització lingüística, i que les administracions tenen molta feina pendent.

DADES SÒCIO- DEMOGRÀFIQUES

01 Saben parlar català més de deu milions de persones, malgrat la caiguda del creixement natural de la població

El nombre de persones que parlen català supera els deu milions, malgrat la caiguda del creixement natural de la població, i s'estima en 13.400.074 el nombre de persones que l'entenen. Aquestes dades es desprenen del creuament de les dades de les darreres enquestes sociolingüístiques en tots els territoris de parla catalana amb les dels darrers padrons d'habitants.

La xifra de parlants representa un 68,7% de la població total de la comunitat lingüística de parla catalana, i el percentatge de gent que assegura entendre'l se situa en el 91,5%.

Proporció i nombre total de persones que entenen i/o parlen el català

Territori	Població	Població que entén el català	Estimació del nombre de parlants
Catalunya	7.496.276	7.091.477 (94,60%)	6.027.006 (80,40%)
País Valencià	4.941.509	4.388.060 (88,80%)	2.529.064 (51,18%)
Illes Balears	1.115.999	1.080.287 (96,80%)	898.379 (80,50%)
La Franja	46.360	43.625 (94,10%)	37.181 (80,20%)
Catalunya del Nord	465.467	283.935 (61,00%)	164.775 (35,40%)
L'Alguer	43.945	38.759 (88,20%)	22.192 (50,50%)
Andorra	74.794	71.802 (96,00%)	59.012 (78,90%)
Residents al domini lingüístic	14.184.350	12.997.945 (91,64%)	9.737.610 (68,65%)
Residents a l'estranger	458.402	402.128 (87,72%)	311.359 (67,92%)
TOTAL DE PARLANTS		13.400.074	10.048.969

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del padró amb data de 01/01/2017 (a l'Alguer, 30/06/2017, i residents a l'estranger, 01/01/2018) i els percentatges de les darreres enquestes sociolingüístiques de referència.

02 El català perd 300.000 parlants habituals a Catalunya en els darrers quinze anys

Si el 2003, 2.584.900 persones de més de 15 anys tenien el català com a llengua habitual a Catalunya, el 2013 només l'hi tenien 2.269.600. Durant el mateix termini, l'espanyol va passar de tenir 2.650.300 parlants habituals a Catalunya, a tenir-ne 3.172.600. Això representa un descens en el nombre absolut de persones que tenen el català com a llengua habitual, que s'ha reduït en 300.000 persones respecte de l'any 2003.

La caiguda de la natalitat a Catalunya ha estat compensada per l'arribada de persones joves en edat de treballar de fora del domini lingüístic. Moltes d'aquestes persones tenen l'espanyol com a llengua inicial i les que no, acaben adoptant l'espanyol (majoritàriament) o el català segons quina és la llengua més parlada en els territoris on viuen. A més, molta població que ha nascut a Catalunya ha emprès el camí de l'emigració.

03 Augmenta un 5% el nombre de joves que tenen el català com a llengua habitual a Catalunya

La caiguda del creixement natural de la població a Catalunya ha generat una disminució de les persones que tenen el català com a llengua habitual. Entre el 2008 i el 2013 (darrer any del qual tenim dades d'usos lingüístics), la població compresa entre els 15 i els 29 anys d'edat decau en 220.400 persones i el nombre de parlants habituals de català en aquesta franja d'edat baixa en 13.900 persones.

Tanmateix, si s'observen les dades en termes relatius, es detecta que augmenten del 31,5% l'any 2008 al 36,4% el 2013 les persones amb edats compreses entre els 15 i els 29 anys que tenen el català com a llengua habitual, malgrat que la xifra encara

és lluny del 42,2% de l'any 2003. Cal destacar que la xifra de parlants habituals de català entre els 15 i els 29 anys és un 5,5% més alta que en la generació amb edats compreses entre els 30 i els 44 anys.

Aquesta recuperació en el segment més jove també es pot detectar a les Illes Balears. Les darreres dades oficials indiquen que un 34,5% dels illencs amb edats compreses entre els 15 i els 29 anys tenen el català com a llengua habitual, xifra prou superior al 29,9% dels habitants amb edats compreses entre els 30 i els 44 anys.

04 La Franja és el territori on és més freqüent l'ús del català amb les amistats: un de cada dos s'hi comunica

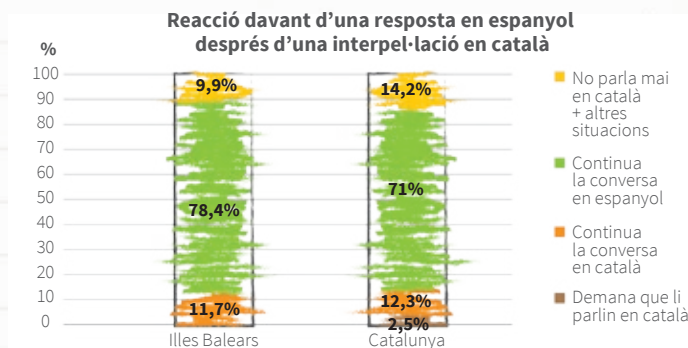
El 49,6% de la població de la Franja utilitza habitualment el català per a parlar amb les amistats. Es podria afegir a aquesta xifra un 12,5% de persones que fa servir el català en una proporció similar a l'espanyol.

Aquest 62,3% total situa la Franja com el territori on més persones parlen en català amb el cercle d'amistats, per sobre d'Andorra (54,1%), les Illes Balears (49,1%), Catalunya (47,6%) i les comarques del País Valencià que són històricament catalanoparlants (43,6%). A l'Alguer, un 19,0% de la població parla habitualment en català amb les amistats, però un altre 24,9% afirma que utilitza habitualment el català, malgrat que ho fa en menys ocasions que l'italià. Finalment, la xifra de persones que parlen en català amb les amistats a la Catalunya del Nord se situa en un 8,2%.

05 Infidelitat lingüística: més del 70% de les persones de Catalunya i les Illes que saben parlar català canvien de llengua quan algú els respon en espanyol

Un dels comportaments més arrelats entre els catalanoparlants és seguir la norma de convergència lingüística de canviar de llengua quan han iniciat una conversa en català i l'interlocutor els respon en espanyol. Segons les darreres dades, els ciutadans de les Illes Balears que canvien de llengua representen el 78,4% del total de població que sap parlar català. En el cas de Catalunya, el percentatge de persones que saben parlar català però canvia de llengua és lleugerament inferior (71%).

Així doncs, la reacció de set de cada deu individus després d'haver-se adreçat a algú en català i rebre una resposta en espanyol, és canviar de llengua. Tanmateix, hi ha un 11,7% de mantenidors del català a les Illes Balears, i un 12,3% a Catalunya. En aquest darrer cas, cal sumar-hi un 2,5% de persones que demanen a l'interlocutor que s'adeqüi al català.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de les enquestes d'usos lingüístics a les Illes Balears (2014) i Catalunya (2013). Dades calculades sobre el total de població capaç de parlar en català.

06 Només set de cada mil famílies a la Catalunya del Nord transmeten el català als fills

L'escolarització generalitzada per les lleis de François Guizot de 1830 i de Jules Ferry a la Catalunya del Nord va anar estretament lligada al projecte polític francès de nacionalització de tots els habitants a través de l'educació universal i l'ascens social. Arran d'aquesta política, el francès va ser adquirit com a llengua en tots els àmbits, tant en l'esfera privada com en la pública. Aquest fou el factor principal del trencament progressiu de la transmissió lingüística, la qual va arribar a ser gairebé inexistent a partir dels anys 90 del segle xx.

D'ençà de la reintroducció del català en certs àmbits escolars i el restabliment d'un cert prestigi social, en els darrers quaranta anys hi ha hagut una tímida recuperació de la transmissió perduda, malgrat que encara molt minoritària: les darreres dades indiquen que, fruit d'aquest canvi, haurien recuperat aquesta transmissió set de cada mil famílies, mentre que l'any 2004 n'eren només tres de cada mil.

CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ

07 El País Valencià recupera després de quatre anys els mitjans de comunicació públics en català

La Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació, À Punt Mèdia, ha iniciat les emissions en proves de ràdio i televisió. El nou ens substitueix la corporació anterior, Ràdio Televisió Valenciana, que deixà de funcionar el 2013 arran del tancament del govern anterior, del Partit Popular. Tanmateix, actualment encara no hi ha garanties pel que fa al compliment del compromís a què arribaren Carles Puigdemont i Ximo Puig, que hauria de permetre rebre el senyal dels mitjans de la CCMA al País Valencià, i d'À Punt a Catalunya.

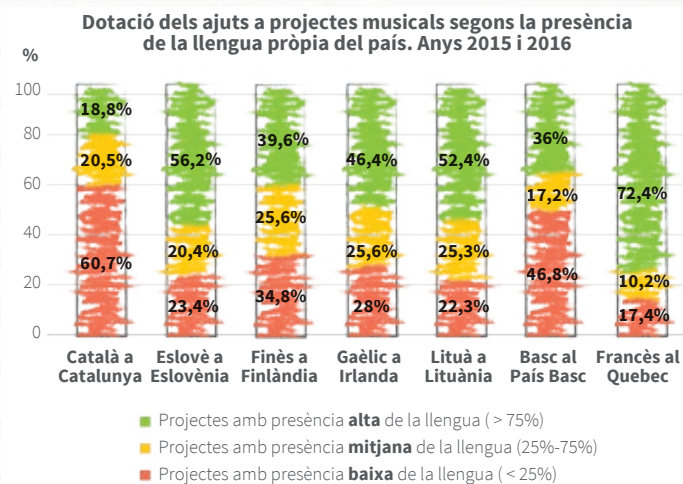
À Punt Ràdio inicià les emissions en proves el desembre de 2017 amb 28 hores setmanals de programació i en aquests moments disposa de butlletins informatius, magazins d'actualitat i programes d'entreteniment íntegrament en la llengua pròpia. La ràdio també ofereix un servei de continuïtat amb música en català.

Pel que fa a la televisió, l'emissió en proves es va iniciar el 25 d'abril de 2018, coincidint amb la Diada del País Valencià. Actualment només emet contingut d'arxiu de l'antiga RTVV i dibuixos animats. El web de la corporació, www.apuntmedia.es, permet veure i escoltar per Internet els mitjans de la corporació i recuperar els arxius dels programes emesos.

08 Sis de cada deu euros dels ajuts públics a la música a Catalunya es destinen a projectes on la presència del català és inferior al 25%

La Plataforma per la Llengua ha analitzat com van operar a la pràctica els anys 2015 i 2016 les polítiques culturals per a l'impuls de la música en català i fa una comparació amb la promoció de l'ús de les llengües pròpies amb els casos d'Eslovènia, Finlàndia, Irlanda, Lituània, el País Basc i el Quebec.

Si els projectes musicals –entre els quals s'inclouen sales de concerts, discogràfiques, festivals, etc.– es classifiquen segons

Font: Plataforma per la Llengua, 2018. *Estudi del foment de la llengua pròpia a partir de les subvencions públiques destinades a la promoció musical.* Es consideren projectes musicals les sales de concerts, les discogràfiques, els festivals de música, etc.

tres tipus: presència alta de la llengua pròpia (més del 75% de la música és en la llengua pròpia), presència mitjana (entre el 25% i el 75%) i presència baixa (menys del 25%), es pot observar com a Catalunya es produeix un cas anòmal, atès que en tots els altres casos analitzats, excepte al País Basc, el tipus de projectes que rep més finançament és el de "presència alta" de la llengua pròpia. En canvi, el 60,7% de les ajudes que es destinen a la promoció musical a Catalunya, són per a projectes del tipus classificat com de "presència baixa" de la llengua pròpia.

La Plataforma per la Llengua també denuncia que molts dels ajuts i les subvencions que s'atorguen a Catalunya es restringeixen a grups que tenen el domicili legal a Catalunya, amb la qual cosa no es permet que puguin accedir-hi projectes en llengua catalana d'altres territoris, malgrat que compleixin la resta de requisits.

09 Més d'un miler de discos produïts i 11.000 llibres editats en català en un sol any

El 2016 es va assolir una xifra històrica en la producció de discos en català, que va superar el miler de referències (1.050 discos produïts). L'augment de les edicions discogràfiques va ser generalitzat en tots els estils, sobretot en les produccions de jazz, que van experimentar un creixement del 17%, i només hi ha un estancament en el cas de les produccions de les músiques d'arrel.

Així mateix, el nombre absolut de llibres produïts en català va ser d'11.343 títols l'any 2016. El sector també va experimentar un augment en les vendes per tercer any consecutiu, d'un notable 3,6% respecte de l'any anterior, segons dades de Catalunya i el País Valencià facilitades per l'Associació d'Editors en Llengua Catalana. A més, aquestes vendes van créixer sense que augmentés el nombre de títols publicats respecte del 2015, la qual cosa indica que allò que es va publicar es va vendre més, i més bé.

10 Cent anys de la *Gramàtica catalana* de Pompeu Fabra

El gracienc Pompeu Fabra i Poch va bastir una llengua moderna per a un país modern. Ara fa cent anys va publicar el llibre *Gramàtica catalana*, un document que posava les bases per a parlar i escriure bé el català, i ho feia amb tots els detalls oportuns. Es tractava de la codificació de la nostra llengua, que precisament l'any 2017 l'Institut d'Estudis Catalans va sotmetre a una actualització.

Fabra va néixer l'any 1868. Per aquest motiu, 150 anys més tard, la Generalitat de Catalunya ha proclamat el 2018 l'Any Pompeu Fabra, que celebra especialment l'aportació que feu a la llengua i també posa en valor el profund arrelament social de la figura i l'obra d'aquest gracienc arreu de Catalunya.

11 El català a la televisió pública francesa de la Catalunya del Nord té una presència mitjana de poc més de dos minuts al dia

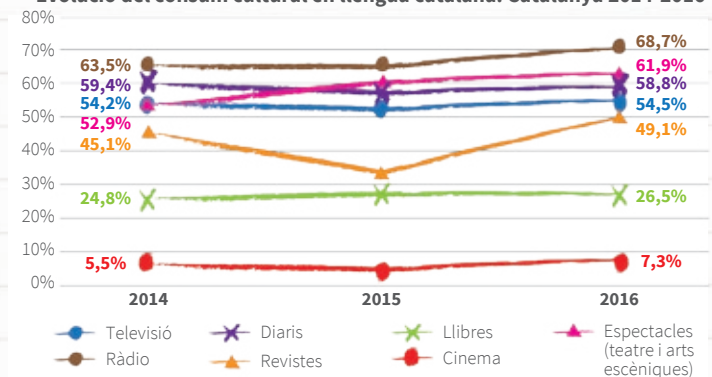
Malgrat que el 85% de la població de la Catalunya del Nord es mostra favorable a una televisió local en català, la realitat és ben diferent en aquest territori, segons la darrera enquesta d'usos lingüístics. La televisió pública francesa ofereix actualment un únic programa setmanal de set minuts de notícies en català subtítulades en francès a través del seu canal de France 3 i un programa de reportatges culturals de 26 minuts cada tres setmanes, anomenat Viure al país. Això fa un total de 47 minuts cada tres setmanes, que és l'equivalent a un poc més de quinze minuts setmanals, és a dir, una mitjana d'una mica més de dos minuts al dia. Aquestes dades contrasten amb la realitat d'altres llengües, fins i tot dins de la mateixa República francesa, com el cors, que gaudeix de cinquanta vegades més de presència a la televisió pública francesa d'aquesta illa.

12 Augmenta el consum cultural en llengua catalana: set de cada deu oients escolten la ràdio en català

La ràdio en català ha continuat creixent fins a convertir-se en la majoritària, amb el 68,7% d'oients. Aquesta dada positiva es troba en sintonia amb un increment general del consum cultural en llengua catalana. Una de les dades més destacables per la gran rellevància sociolingüística que té, és l'augment d'un 15,8% en el consum de revistes en català. El consum de cinema en català ha augmentat un 2,7% respecte de l'any anterior, malgrat que encara es manté en nivells molt baixos. Cal destacar que el consum de continguts cinematogràfics en català és superior a Internet (21,1%) que al cinema (7,3%); en concret, s'hi troba catorze punts percentuals per sobre.

Les dades positives en altres àmbits com la televisió, els diaris o els espectacles demostren novament que la llengua catalana en la cultura gaudeix de bona salut a trets generals, o si més no, de més bona salut cada vegada.

Evolució del consum cultural en llengua catalana. Catalunya 2014-2016

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 2016. Enquesta de participació cultural a Catalunya.

13 Només quatre de cada deu productes de marca pròpia dels supermercats s'etiqueten en català

Només un 38,4% dels productes de marca pròpia de les cadenes principals de supermercats a Catalunya incorporen el català en l'etiquetatge, mentre que un 82,4% incorporen l'espanyol. Incorporen més el català els productes alimentaris (40,0%) que els no alimentaris (32,4%). Aquesta dada resulta paradoxal perquè, si bé el Codi de consum de Catalunya obliga a etiquetar en català, un reglament europeu va deixar aquesta obligació sense efecte en el cas dels productes alimentaris, mentre que l'etiquetatge en espanyol és obligatori per a tots els productes.

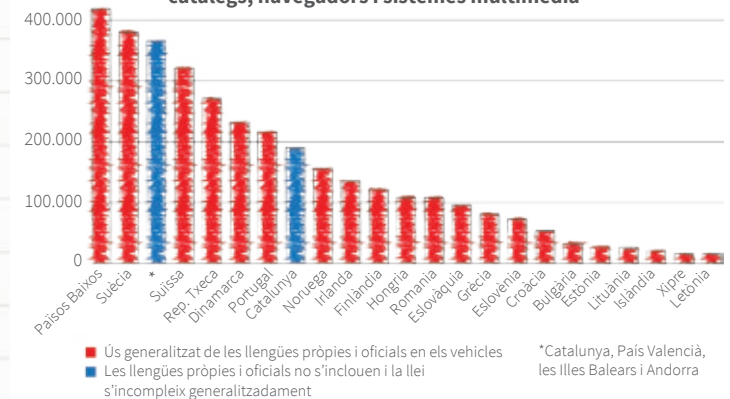
Pràcticament tots els productes observats que incorporen l'espanyol, el tenen com a llengua principal (81,3%), però gairebé cap dels que tenen el català com a llengua principal (17,9%) incorporen l'espanyol. Les darreres dades (2017) mostren un tímid avenç del català (+0,4%) respecte de fa cinc anys.

EMPRESA I CONSUM

14 La indústria automobilística discrimina la llengua del 10è mercat de la Unió Europea

Durant el 2017, a Catalunya, el País Valencià i les Illes es van vendre 361.648 vehicles nous no comercials (el 29% de les vendes de l'Estat), i amb Andorra, es va arribar als 364.334. Això vol dir que el 2017, només allí on el català és oficial, es van vendre més vehicles que a Suïssa (uns 320.000), a la República Txeca (270.000), a Dinamarca (230.000) o a Portugal, i per descomptat, molts més que als mercats de llengua eslovena (70.000), búlgara (30.000), letona (15.000) o islandesa (20.000). Si afegíssim el mercat de llengua oficial catalana al rànquing dels 28 països de la Unió Europea, aquest seria el 10è, just per sota de Suècia. Però a diferència de tots aquests mercats, el català és l'única d'aquestes llengües que és gairebé absent del web, els catàlegs dels vehicles, els navegadors incorporats, el sistema multimèdia o el manual d'ús dels vehicles. Hi ha, doncs, una discriminació explícita.

Vehicles venuts el 2017 i presència de la llengua pròpia en manuals, catàlegs, navegadors i sistemes multimèdia

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Govern d'Andorra, l'Associació Espanyola de Fabricants d'Automòbils i Camions i CountryEconomy.com.

15 La desaparició de les caixes d'estalvis fa davallar l'ús del català parlat als bancs: decau nou punts a les Illes, i dotze a Catalunya

El mapa de caixes i bancs a Catalunya i les Illes Balears ha canviat en els darrers anys. La majoria de caixes han acabat incorporades en grans conglomerats bancaris que tenen actuació en tot l'Estat espanyol i que han implantat metodologies i tecnologies unificades, i sovint, reestructurat i intercanviat personal arreu de l'Estat.

Aquests canvis han impulsat una castellanització de les dinàmiques internes de les oficines en què abans aquests clients trobaven

La bancarització de les caixes catalanes i balears

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona.

un dels àmbits on fer servir el català de manera més còmoda, menys hostil. Les darreres enquestes d'usos lingüístics mostren que les persones que parlen català amb el personal de les entitats financeres a les Illes Balears ha caigut 9,3 punts entre l'any 2004 i el 2014: del 46% (36,4% sempre en català + 9,6% normalment en català) al 36,7% (26,5% sempre en català + 10,2% normalment en català). A Catalunya, la comparació de les dades en deu anys, de 2003 a 2013, mostra una caiguda encara més forta, d'11,6 punts: s'ha passat d'un 53,8% de persones que parlaven en català amb les entitats financeres (45,7% sempre en català + 8,1% normalment en català) a un 42,2% (30,7% sempre en català + 11,5% normalment en català).

16 El 94,4% dels comerços andorrans respecten els drets lingüístics que estableix la normativa del país

La darrera campanya d'inspecció de la normativa comercial del Govern d'Andorra va obrir expedients d'incompliment de la normativa referent als drets lingüístics dels consumidors a vint establiments dels 213 inspeccionats. Després que vuit d'ells esmenessin ràpidament les deficiències, es conclou que 201 dels 213 establiments (un 94,4%) compleixen amb la normativa lingüística.

Malgrat que la llei andorrana estableix alguns deures més als comerciants que en altres territoris catalanoparlants –com ara el d'atendre oralment en català els consumidors que parlin en aquesta llengua–, el compliment de la normativa per part de les empreses és molt més alt al petit estat pirinenc que no a Catalunya. Per exemple, si es prenen les dades de les darreres observacions de l'Ofercat referents a la retolació informativa dels establiments comercials, s'observa que la proporció d'establiments que compleix la normativa és més baixa en ciutats com Barcelona (56%), Girona (85%), Lleida (83%), Tarragona (55%) o Tortosa (92%).

17 Un de cada dos professionals de la restauració de Barcelona no té prou coneixements de català per a atendre els clients

Un 26,5% de les persones que estan ocupades en el sector de la restauració de Barcelona no entén el català, un 45,7% no el sap parlar, i el 61,7% no el sap escriure. Malgrat això, només el 13% dels responsables dels establiments de restauració creu que el personal necessita formació lingüística.

L'ús del català s'intueix desigual segons el rang professional: el col·lectiu amb més proporció de persones capaces de parlar en català és el dels encarregats, amb un 64,2%, seguits dels propietaris amb un 61,1%. Per contra, només un 48,0% dels empleats són capaços de parlar-lo, una xifra que és per sota de la mitjana del sector (54,3%).

Convé destacar que aquest sector ocupa cada vegada més població nouvinguda. L'any 2016, el 47% del personal tenia nacionalitats diferents de l'espanyola, un 13,2% més que dos anys abans (33,8%).

18 Tres de cada deu algueresos fan servir el català amb els companys de feina

Malgrat que el context social de l'Alguer no permet avui dia expressar la competència bilingüe plena dels algueresos en català i italià, la darrera Enquesta d'usos lingüístics de l'Alguer apunta al fet que un 29,3% dels habitants de la ciutat catalana de Sardenya fan servir la llengua pròpia amb els companys de feina.

Altres àmbits interpersonals d'ús en què el català té una presència destacable són la llar, en què es parla en el 29% dels casos, o amb els amics, en el 43,9%; i el 33,7% declara que el fa servir

amb els clients i usuaris. Aquestes dades inclouen els enquestats que afirmen que empren "únicament l'alguerès, o que hi predomina"; "alguerès i una altra llengua" i "principalment italià, però també alguerès".

19 En els darrers dos anys s'han creat cinc videojocs per a la PlayStation 4 amb versió en català

La presència del català en el món dels videojocs és realment molt reduïda en termes relatius al total de videojocs que hi ha al mercat, i més, si es té en compte el nombre de jugadors que hi ha en la comunitat lingüística catalana.

Només sis, entre tots els jocs de la PlayStation 4, incorporen el català. Aquesta quantitat és molt minsa davant l'ampli ventall d'oferta de jocs que hi ha. Tanmateix, cal tenir en compte que cinc d'aquest jocs han sortit al mercat en els darrers dos anys. Minecraft va ser el primer que incorporà el català l'any 2014. Alchemic Jousts, Aragami, Caveman Warriors, Deiland i Zenith ho van fer entre el 2016 i el 2017. Si aquesta dinàmica es manté, pot albirar-se que el ritme d'incorporació del català s'incrementarà any a any fins a aconseguir pal·liar aquestes grans deficiències.

EL CATALÀ, LLENGUA COMUNA

ARRELAMENT LINGÜÍSTIC

20 La segona generació: el 56% dels fills dels arribats a Catalunya parla en català amb llurs fills

El coneixement i l'aprenentatge del català no és només un repte per a les persones nouvingudes, és també un repte per a la societat catalana, per dues raons: la necessitat d'integrar les persones de la nova immigració i el fet de possibilitar-los l'accés a tots els elements culturals i socials propis del nostre país en igualtat.

Una part de la gent nouvinguda aprèn català gràcies a la voluntat dels pares d'ajudar els fills amb els treballs escolars. Així, tal com mostren les dades, la situació per al català és força bona. Els nouvinguts canvien de llengua entre la que usaven amb els progenitors i la que usen amb els fills.

Si el focus es posa en la transmissió entre les segones generacions i els fills d'aquestes, es pot observar com el 56% dels fills dels arribats –es compten en aquest grup les persones que no són nascudes a Catalunya– parlen en català amb els fills, de vegades combinat amb la llengua personal pròpia, malgrat que la majoria no havia parlat en català amb els pares.

21 **Més de 100.000 nouvinguts han après a parlar català a les Illes Balears en els darrers deu anys**

Segons les darreres dades oficials de les Illes Balears, més del 80% de la població resident a l'arxipèlag sap parlar en català. Aquesta xifra ha augmentat sis punts en els darrers deu anys.

Aquest canvi és especialment notori si el focus es posa en la població de més de 15 anys que ha nascut a l'estranger. L'any 2004, un 36,5% d'aquests nouvinguts (31.598 persones) eren competents per parlar català; en canvi, la xifra havia pujat el 2014 fins al 58,5% (133.321 persones).

Aquest increment en termes relatius és especialment remarcable perquè la població que l'any 2014 habitava a l'arxipèlag però era nascuda a l'estranger (227.940 persones) és molt més nombrosa que no ho era l'any 2004, quan només n'eren 86.648.

22 **Cohesió social: la meitat dels alumnes que comencen un curs de català, ho fan per integrar-se o relacionar-se**

Són molts els motius pels quals els alumnes inicien cursos de català: per feina, per integrar-se, per interès personal, per obtenir un títol acreditatiu, etc. Les darreres dades mostren com el 47,6% dels alumnes presencials i el 54,1% dels virtuals –que estudien a través del portal Parla.cat– afirmen que s'han apuntat als cursos per "integrar-se" o "relacionar-se". Aquestes raons se situen per sobre d'altres de més instrumentals o pragmàtiques com poden ser "trobar feina" o "obtenir un títol o certificat", que han estat els motius que han donat el 44,6% dels alumnes presencials i el 35,5% dels virtuals.

23 **El 42,3% dels parlants de llengües que no són oficials a les Illes responen en català quan els parlen en aquesta llengua**

Gairebé el 8% dels residents a les Illes Balears no té ni l'espanyol ni el català com la llengua que consideren la llengua personal pròpia. Si l'anàlisi se centra en aquest col·lectiu, es pot veure com el 42,3% d'aquest grup passa a parlar en català quan ha iniciat una conversa en espanyol però li responen en la llengua pròpia de les Illes. Aquesta xifra és força significativa perquè la majoria d'aquestes persones són nascudes a l'estranger.

Com a contrapunt, quan aquesta situació es produeix amb una persona que considera l'espanyol com la llengua personal pròpia, només el 40,9% del col·lectiu respon en català. Aquesta circumstància és força decisiva si es té en compte que l'espanyol és la llengua amb què s'identifiquen el 47% dels residents a les Illes Balears.

24 La immersió és l'únic model educatiu de territoris amb cooficialitat que garanteix el domini de les dues llengües oficials

El darrer estudi sobre immersió lingüística de la Plataforma per la Llengua fa una anàlisi dels resultats acadèmics dels alumnes que han estudiat en diferents models d'immersió lingüística i aporta una visió comparativa en relació amb models d'altres contextos multilingües. L'estudi conclou que els estudiants castellanoparlants que estudien en immersió lingüística en català tenen un 20% més de domini del català (i competències matemàtiques superiors) que els que no ho fan.

També a la regió belga de Brussel·les-capital, l'ensenyament en immersió en la llengua minoritzada, el neerlandès, té una demanda (17%) superior a la població que és nadiua d'aquesta llengua (que se situa entre el 5% i el 15%), fet que mostra l'interès de moltes famílies per aconseguir que els estudiants siguin més multilingües.

ENSENYAMENT

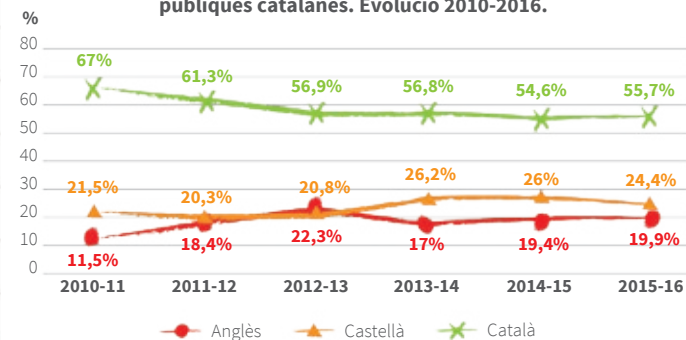
25 Augmenta la proporció de màsters en català a les universitats públiques catalanes per primera vegada en cinc anys

El curs 2015-16, darrer del qual s'han publicat dades, hi ha hagut un lleuger augment de l'oferta d'assignatures de màsters en català, del 54,6% al 55,7%. Aquest creixement arriba després d'un descens força considerable que va començar fa gairebé una dècada, quan l'oferta era del 67%.

Tanmateix, hi ha una certa desigualtat entre les universitats: la UPF només imparteix un 17% de les assignatures dels màsters en català (el percentatge s'ha reduït deu punts respecte de fa dos cursos), el 52,5% de les assignatures les imparteix en anglès, i el 30,1% en espanyol; en canvi, la UDG ofereix el 70% dels màsters en català i un 17,1% en anglès.

També cal destacar que l'oferta d'assignatures de grau en català aquest darrer curs ha augmentat lleugerament, del 74,5% al 75,7%, i que la desigualtat entre les universitats no és tan alta com amb els màsters.

Oferta lingüística d'assignatures de màster a les universitats públiques catalanes. Evolució 2010-2016.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Secretaria d'Universitats i Recerca de Catalunya.

26 Augmenta un 12,1% el nombre d'estudiants de català en universitats estrangeres

Durant el curs 2015-2016 es van oferir estudis de llengua i literatura catalanes a 142 universitats arreu del món distribuïdes en 28 països. 88 d'aquestes universitats formen part de la Xarxa d'Estudis Catalans a l'exterior de l'Institut Ramon Llull. La xarxa, amb 6.952 estudiants matriculats en llengua i literatura catalanes, va tenir un augment de 12,1% en el nombre de matrícules, és a dir, 750 més que l'any anterior. Si bé la majoria dels matriculats han fet assignatures de llengua (60%), també hi ha un percentatge bastant alt (37,9%) d'estudiants que han cursat assignatures de literatura, cultura, lingüística i traducció.

27 S'incrementen al País Valencià un 22,3% els inscrits per a examinar-se de coneixement de català

El mes de novembre del 2017, 52.159 persones van presentar-se als exàmens de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià (JQCV), un organisme que depèn de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport de la Generalitat Valenciana. La xifra representa un increment del 22,3% respecte de la mateixa convocatòria de l'any 2016. A més, s'ha produït un augment significatiu de persones matriculades en les proves de grau superior (nivell C2), en concret un 35,8% més respecte de les que es matricularen l'any anterior. Els partits que donen suport parlamentari al govern valencià portaven al programa l'establiment del català com a llengua necessària per a exercir la funció pública. La reforma legal encara no és una realitat, però l'expectativa que la llengua pròpia del País Valencià sigui en un futur més reconeguda i més útil per a treballar sense haver de marxar del país pot haver influït en aquest interès més gran per aprendre o acreditar el català.

28 10.000 llibre-discos repartits a cada infant alguerès

Mans manetes. L'Alguer: paraules, cançons i veus de minyons és un llibre-disc editat per l'ONG del català que inclou cançons tradicionals i infantils de l'Alguer cantades per infants algueresos acompanyats per artistes de tots els territoris de parla catalana. Té l'objectiu d'oferir a les noves generacions d'algueresos –que no gaudeixen d'ensenyament institucional en llengua catalana a l'escola– una eina lingüísticament pedagògica i un producte musical d'homenatge a aquesta cultura.

Amb la finalitat d'apropar la cultura algueresa en llengua catalana a les noves generacions de la ciutat catalana de Sardenya, l'ONG del català va fer arribar 10.000 exemplars gratuïts a totes les llars alguereses. L'Alguer té actualment 44.000 habitants i una comunitat educativa d'unes 9.000 persones.

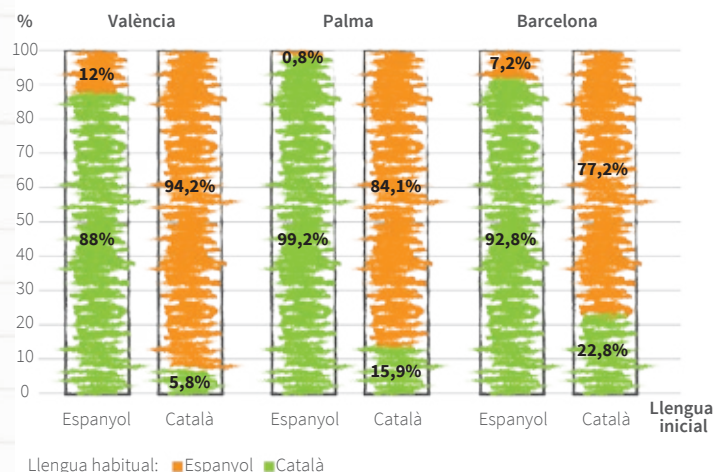
29 El català és la llengua que més s'estudia a les presons catalanes: un 17% dels interns s'hi matriculen

Les persones recluses a les presons catalanes volen aprendre o millorar el català. Als centres penitenciaris, els interns tenen la possibilitat de formar-se i fer cursos, i durant el curs 2015-16 s'hi van matricular 4.800 reclusos. El 40% d'aquests van optar per aprendre llengües i el català és la que més interès va despertar: el 17% es van matricular a classes de català. Les altres llengües que s'ensenyen a la presó són l'anglès (12% de matriculats), l'espanyol (8%) i el francès (3%), segons dades del Departament d'Ensenyament, que considera que les xifres són estables respecte dels anys anteriors i que el perfil dels matriculats és molt variat.

30 Entre el 15% i el 23% dels estudiants de família castellanoparlant de les facultats de Barcelona i Palma parlen en català habitualment

Un estudi centrat en l'origen lingüístic i la llengua habitual dels universitaris que estudien a les ciutats de Barcelona, Palma i València mostra dinàmiques diferents de transmissió intergeneracional de la població universitària en les tres ciutats. A València, el 12% dels estudiants de família catalanoparlant parlen habitualment en espanyol, mentre que només un 5,8% dels estudiants de família castellanoparlant tenen el català com a llengua habitual.

La tria de la llengua habitual segons la llengua inicial dels universitaris de València, Palma i Barcelona

Font: Casesnoves-Ferrer, R. i Mas, J., 2016. *Transmissió intergeneracional del català i característiques sociodemogràfiques dels progenitors.*

31 El País Valencià estrena un model lingüístic educatiu nou que permetrà incorporar 100.000 alumnes més a l'ensenyament en català

A Barcelona i Palma, en canvi, el saldo és positiu per a la llengua catalana. Només un 0,8% dels universitaris de Palma de família catalanoparlant parlen habitualment en espanyol, mentre que són un 15,9% dels estudiants de família castellanoparlant els que parlen català habitualment. A Barcelona, un 7,2% dels estudiants passa del català familiar a l'espanyol habitual, però són molts més els que fan el camí invers: un 22,8% dels estudiants de família castellanoparlant parlen ara català com a llengua habitual.

El mes de febrer del 2017, les Corts Valencianes van aprovar la nova Llei de Plurilingüisme amb el suport dels partits del govern valencià –PSPV, Compromís i Podem– i dels diputats agermanats exCiutadans. La nova llei d'ensenyament regula la pluralitat de llengües en el sistema educatiu. Aquesta legislació exigeix que hi hagi un mínim d'un 25% d'hores lectives en català i espanyol i d'entre un 10% i un 25% en anglès. A més, deixa que els centres educatius triïn els percentatges segons quin sigui el projecte lingüístic propi de cada centre. La llei també assenyala que es promourà que els centres que se sostenen amb fons públics vehiculin el 50% del temps curricular en català i el 25% en anglès.

Fins ara, el model educatiu valencià es dividia en tres línies, una d'immersió lingüística en català i dues en què l'ensenyament de l'espanyol era hegemònic. Cal destacar que molts centres no habilitaven línies en català, fet que deixava sense ensenyament en la llengua pròpia més de 100.000 alumnes que any rere any demanaven rebre docència en català. Només el 14% dels alumnes tenia el català com a llengua vehicular de l'ensenyament.

32 La nova junta de l'ICAB assumeix per unanimitat cinc compromisos per a impulsar el català

Arran de les queixes d'alguns col·legiats, la Plataforma per la Llengua va aprofitar el període d'eleccions al Deganat de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) del juny de 2017 per a presentar a les candidatures cinc propostes de millora dels usos del català a la institució d'implementació senzilla i immediata. Quatre de les sis candidatures es van comprometre a aplicar les propostes. Els divuit membres finalment escollits foren tots de la candidatura liderada per Maria Eugènia Gay, una de les candidates que s'hi havia compromès.

Així doncs, en aquesta legislatura la nova junta està compromesa a implementar el català en la totalitat dels materials formatius i en un mínim del 50% de l'oferta de classes, i també a assegurar un itinerari en aquesta llengua en els cursos o màsters que s'imparteixin al Col·legi que capacitin per a la pràctica professional del Dret. A més, la nova pòlissa se signarà en català i les actuacions als tribunals en defensa dels interessos de l'ICAB es faran en la llengua pròpia de la ciutat.

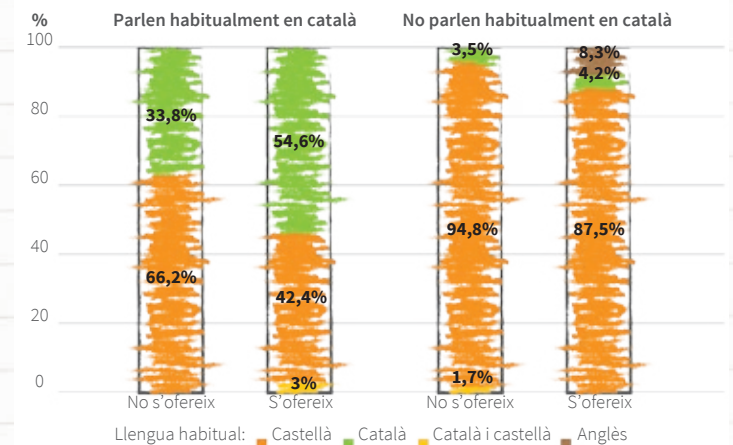
JUSTÍCIA

33 Només quatre de cada deu catalanoparlants reben les escriptures notariales en llur llengua

La llei estableix el deure dels notaris i el personal de les oficines notariales de conèixer la llengua catalana. La normativa també regula que s'ha d'oferir de manera efectiva en quina llengua es vol el redactat de l'escriptura. Tanmateix, només un 32% dels clients afirmen que n'estan assabentats, segons el darrer estudi lingüístic que s'ha fet en el sector.

Sis de cada deu catalanoparlants reben les escriptures en espanyol, ja sigui de manera voluntària o imposada per defecte. Tanmateix, es detecta que l'ús del català augmentaria si el dret d'opció lingüística dels clients es respectés de manera sistemàtica: quan s'ofereix als catalanoparlants la possibilitat de triar la llengua en què volen l'escriptura, el 54,5% escull el català; quan no, només un 33,8% rep l'escriptura en la seva llengua. En canvi, gairebé la totalitat dels castellanoparlants reben l'escriptura en llur llengua, tant si se'ls ofereix triar la llengua com si no.

Llengua en què els clients de les notaries catalanes reben les escriptures quan s'oferix el dret d'opció lingüística

Font: Plataforma per la Llengua, 2018. Estudi sobre usos lingüístics a les oficines notariales de Catalunya.

34 El dret de la tria lingüística del català a la justícia no es respecta en un 85% dels casos

La Generalitat de Catalunya utilitza per norma el català en els escrits (siguin demandes, contestacions...) que s'adrecen als tribunals ubicats a Catalunya. A més, el 7 de maig de 2013, acordà que el lletrat que representi el Govern en un procés judicial demanarà que el procediment es tramiti en llengua catalana. Per a fer-ho, compta amb un model de text breu que, afegit als escrits (com a "Altresí"), sol·licita al jutjat la tramitació del procediment en català, a l'empara de l'article 33.2 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries.

Malgrat aquesta empara legal, l'any 2016 els jutjats de Catalunya només van emetre en català un 11,6% de les 4.037 sentències, un 11,6% de les 8.084 interlocutòries i un 16,2% dels 35.583 documents de tramitació en què eren part els advocats de la Generalitat –fet que mostra que al llarg del procés s'acaba abandonant l'ús del català en un 4,6% de casos més. Així doncs, si es prenen aquestes dades com a mostra del comportament dels jutjats, s'observa que només un 15,0% (7.176 dels 47.704) dels documents que es presenten amb petició de resposta en català es contesten en aquesta llengua.

Llengua de les sentències, interlocutòries i documents de tramitació en què eren part els advocats la Generalitat. Any 2016

Tipus de document	Documents en català	Documents totals	% en català
Sentències	470	4.037	11,64%
Interlocutòries	939	8.084	11,61%
Documents de tramitació	5.767	35.583	16,21%
Total de documents	7.176	47.704	15,04%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya.

35 Els jutjats de les Illes Balears tarden gairebé dos anys a traduir els documents que s'hi presenten en català

L'inici del 2018 ha deixat dues notícies que evidencien la vulnerabilitat del català en la justícia espanyola a les Illes Balears. D'una banda, una jutgessa ha estat denunciada per fer una sentència en català. Una de les parts del cas va considerar que utilitzar el català era una maniobra dilatòria perquè se sap que els documents en català tarden gairebé dos anys a traduir-se quan alguna de les parts al·lega indefensió pel fet de no entendre'l.

L'altra notícia és precisament la d'una coneguda propietària d'una mansió il·legal a Eivissa, que va obtenir una sentència d'enderrocament el 2016, però l'ha poguda esquivar perquè llurs advocats (que, per cert, són catalanoparlants) han al·legat indefensió.

Aquests són els exemples coneguts d'una situació jurídica esperpèntica en què la llengua pròpia de l'arxipèlag pateix un tracte degradant. Malgrat que la legislació estatal avala que els jutges poden fer ús de la llengua catalana, aquests es veuen molt condicionats pel fet que l'efectivitat jurídica d'una de les llengües oficials està completament limitada per una perversió institucionalitzada: si tens la sentència en català i t'és desfavorable, n'hi ha prou que diguis que no l'entens.

36 El 70% dels diputats del Parlament de Catalunya voten a favor de tutelar tots els casos de vulneració de drets lingüístics i de coacció lingüística en l'àmbit judicial

La Moció 120/XI del Parlament de Catalunya, sobre la política lingüística, que va aprovar el Ple del Parlament el 27 d'abril de 2017, insta el Govern a adoptar tres mesures importants per a garantir els drets lingüístics dels catalanoparlants en la justícia.

D'una banda, insta el Govern a "emprar el català en les actuacions orals i escrites davant els tribunals de justícia" i sol·licitar "la tramitació dels procediments judicials en català", no només quan els interessos de la Generalitat els defensen professionals en plantilla, sinó també quan siguin professionals que actuen en el marc d'un servei externalitzat. A més, estableix que es denunciïn els casos en què es demana la tramitació dels procediments en català, però l'Administració de Justícia no atén aquestes peticions.

Votacions dels diferents partits del Parlament de Catalunya sobre les mesures per a evitar la discriminació del català a la justícia

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Parlament de Catalunya.

37 El 21% dels advocats s'inscriuen al programa de foment del català al servei de torn d'ofici de Catalunya, que ha estat avortat pel 155

D'altra banda, també insta el Govern a analitzar i actuar davant "tots els casos de vulneració de drets lingüístics i de coacció lingüística en l'àmbit judicial i en l'àmbit d'intervenció dels cossos i forces de seguretat de l'Estat a Catalunya".

Aquestes iniciatives van tenir el suport dels grups de JxSí (62 diputats), CSQP (11) i la CUP (10). A més, la primera de les mesures va comptar amb el suport del PSC (16 diputats) i la segona amb el del PP (11 diputats).

Gràcies a un acord entre el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya i el Consell de l'Advocacia Catalana (CICAC) es va establir un programa específic de foment de l'ús del català d'un any de durada amb el caràcter de prova pilot i d'inscripció voluntària per a l'advocacia que és adscrita al servei de torn d'ofici i justícia gratuïta.

Aquest pla pilot tenia una durada d'un any i n'era prevista la renovació, però aquesta possibilitat ha estat estroncada perquè actualment la decisió última correspon al ministre de Justícia espanyol per l'aplicació de l'article 155 de la Constitució Espanyola.

La inscripció representava percebre un complement econòmic de 14 € per presentar determinats escrits redactats en llengua catalana. Les inscripcions no es van poder començar fins al juliol del 2017 i només van estar actives fins al final del torn. Tanmateix, en aquest breu període s'hi van inscriure fins a un 21% dels advocats. Cal destacar que l'ús del català a la justícia catalana és tradicionalment molt baix. Com a exemple, l'any 2017 es van redactar en català només el 8,2% de les sentències judicials a Catalunya.

OFICIALITAT I RECONeixEMENT

38 Més d'un milió d'europaus signen a favor d'una iniciativa legislativa europea per a promoure el català i altres llengües no oficials de la UE

La xarxa europea Federal Union of European Nationalities (FUEN) ha anunciat que ha recollit 1.215.879 signatures a favor de la iniciativa ciutadana europea Minority Safepack, que busca proposar mesures concretes perquè la Comissió Europea impulsi una sèrie d'iniciatives legislatives que protegeixin i promoguin les llengües no oficials de la UE, entre les quals hi ha el català.

La xarxa internacional ha pogut recollir les signatures en diferents estats de la Unió Europea amb l'ajuda d'organitzacions de la societat civil de diversos països i ha superat amb escreix el milió de signatures que es requerien per a la presentació de la iniciativa davant de la Comissió.

Aquesta iniciativa obliga la Comissió Europea a considerar la possibilitat d'emprendre mesures que garanteixin un mínim de protecció de les llengües no oficials de la UE amb mecanismes com la creació d'una oficina de promoció lingüística, la promoció de la diversitat lingüística en els criteris d'atorgament dels fons de cohesió regionals, l'adopció d'una recomanació per a orientar la política lingüística dels estats membres de la UE o la proposició d'una iniciativa legislativa al Parlament Europeu i el Consell que garanteixi la recepció dels senyals audiovisuals en llengües no oficials de la UE entre territoris que pertanyen a diferents estats membres. En el cas del català, aquesta mesura podria afavorir la superació de les fronteres estatals en la recepció dels mitjans audiovisuals en català arreu del domini lingüístic.

39 Només un 46% del personal de la Generalitat Valenciana sap escriure en català

El 93% dels funcionaris de la Generalitat Valenciana entén el català, però només un 57% el sap parlar i un 46% el sap escriure correctament. Així es desprèn de l'enquesta sobre "L'ús del valencià en l'Administració" que ha elaborat la institució. Segons les dades de l'informe, malgrat que el 87,4% del personal té algun títol que n'acredita els coneixements en català i que el 92,7% ha anat a cursos, l'autonomia i la competència lingüística continua essent escassa. Això no obstant, l'estudi assenyala que el 62% dels treballadors de la funció pública creuen que el català s'utilitzarà més en el futur.

Aquestes dades es publiquen 35 anys després de l'aprovació de la Llei d'ús i d'ensenyament del valencià (LUEV), que va possibilitar l'entrada de la llengua a l'escola i a l'Administració durant la recuperació de l'autogovern.

40 L'Estat espanyol destina 1,13 € per treballador a millorar el nivell de català dels funcionaris a Catalunya

En el marc dels preceptes que el Consell d'Europa marca amb la Carta Europea de Llengües Regionals o Minoritàries (CELROM), es preveu que els estats membres garanteixin "la selecció i, si escau, la formació dels funcionaris i altres empleats públics en nombre suficient" per a garantir l'ús de les llengües regionals o minoritàries a l'Administració.

El mateix Comitè d'Experts de la institució europea ha instat en ocasions repetides les autoritats espanyoles a "augmentar la xifra de

treballadors parlants de català en els departaments competents de l'Administració i a implantar els programes de formació adequats".

Segons les darreres dades de l'Estat espanyol mateix, l'any 2016 es van destinar a aprendre o millorar el català 1,13 € per funcionari a Catalunya (16.924 € per a un total de 14.982 treballadors públics). El pressupost destinat a aquesta matèria en el cas de les Illes Balears equival a 0,28 € per treballador (1.122 € per a un total de 3.988 treballadors públics). Finalment, l'Estat espanyol destina 0 € a la formació lingüística dels treballadors públics del País Valencià.

41 El 83% dels municipis valencians de parla catalana tenen el topònim normalitzat en català

Un 83% dels municipis de la zona catalanoparlant del País Valencià té el topònim en la denominació única en català. Són dades que l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL) ha fet públiques per l'interès que alguns consistoris municipals mostren per normalitzar els topònims. Així, 33 dels 395 municipis (el 8,3%) de predomini lingüístic valencià encara no tenen el topònim normalitzat. D'altra banda, n'hi ha 34 (un 8,6%) que en el seu moment van optar per la denominació bilingüe.

La històrica reivindicació d'una toponímia que recuperi totes les denominacions en llengua pròpia va tenir una novetat important quan la Generalitat Valenciana aprovà el decret 61/2017, que estableix que tots els topònims de la zona catalanoparlant han de ser únicament en català o bilingües en català i espanyol, però amb el topònim en llengua catalana en primer lloc. D'aquesta manera, són pendents de recuperar el nom en llengua pròpia a efectes d'adaptar-se a la nova normativa els topònims que no tenen aquesta disposició –com és el cas de Castelló de la Ribera (encara oficialment Villanueva de Castellón)–.

42 Menys del 2% de les places de treballadors públics de l'Estat als territoris de parla catalana valoren els coneixements de la llengua

A partir de l'anàlisi de les relacions de llocs de treball que han aprovat els diversos ministeris de l'Estat espanyol es desprèn que l'Estat no pot assolir les previsions de compliment que estableix la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries ni les de la nova Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic, que estableix (en la línia de les previsions de la Carta) que les administracions públiques "han de garantir l'atenció al ciutadà en la llengua que sol·liciti, sempre que sigui oficial en el territori" i disposa a aquest efecte que "les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, han de preveure la selecció d'empleats públics degudament capacitats per cobrir els llocs de treball a les comunitats autònomes que tinguin dues llengües oficials".

Classificació dels llocs de treball en l'administració espanyola a Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears segons la valoració del català per a obtenir la plaça. 1-12-2017

Economia, Indústria i Competitivitat	Presidència i Administracions territorials	Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient
100% 0%	99,94% 0,06%	100% 0%
Energia, Turisme i Agenda Digital	Treball i Seguretat Social	Educació, Cultura i Esport
100% 0%	100% 0%	98,57% 1,43%
Foment	Interior	Hisenda i Funció Pública
100% 0%	92,07% 7,93%	98,84% 1,16%
Defensa	Justícia	Presidència del Govern
100% 0%	100% 0%	99,93% 0,07%

■ Places en què el català no es valora ■ Places en què el català es valora

Font: Elaboració pròpia a partir de dades obtingudes del Portal de la Transparència del Govern d'Espanya.

Si s'analitzen les relacions de places que s'han ofert fins a desembre del 2017, s'observa que la llengua pròpia no apareix com un requisit en cap dels més de 33.000 llocs de treball i que més del 98% de les places que es destinen a treballar en els territoris de parla catalana no contemplen la llengua pròpia com un mèrit; concretament, només la inclouen 617 places de les 33.167, dada que representa l'1,86% del total.

43 93 normatives que les institucions estatals o europees van aprovar el 2017 imposen l'espanyol

L'any 2017 es van aprovar 93 disposicions legals que imposaven l'espanyol als territoris de llengua catalana de l'Estat espanyol. A partir de l'anàlisi de la normativa publicada al Butlletí Oficial de l'Estat (BOE), s'observa que les institucions de l'Estat van aprovar 55 d'aquestes normes directament i les 38 restants són d'origen europeu. Totes les normes comunitàries que imposen l'espanyol en detriment del català ho fan pel veto espanyol a la possibilitat que el català sigui llengua oficial de l'Estat i de la Unió, atès que la normativa comunitària sovint regula a favor de l'ús de les llengües oficials dels estats o de les institucions europees.

La desigualtat legal a favor de l'espanyol i les imposicions exclusives d'aquesta llengua són una política estructural espanyola de caràcter exclouent continuada en el temps, tal com demostren els informes de les novetats legislatives de la Plataforma per la Llengua. El 2016, l'Estat espanyol va aprovar 62 normes que imposen l'espanyol en tot el territori de l'Estat, inclosos els territoris on no és llengua pròpia, i el 2015 en va aprovar 101 més.

44 Deu dels tràmits més importants de l'Administració central de l'Estat espanyol no es poden fer en català

El Reial decret 1465/1999, aprovat durant el primer govern de José María Aznar, estableix que tots els formularis de l'Administració de l'Estat presents en comunitats amb més d'una llengua oficial han de posar-se a disposició del ciutadà en una versió bilingüe o una versió idiomàtica per a cada llengua. Les previsions del decret, en cas de complir-se, asseguraven que la ciutadania podia cursar tots els tràmits administratius en català.

La informatització per a l'expedició de molts tràmits ciutadans hauria de representar en principi un gran estalvi de costos a l'hora de fer servir les llengües oficials diferents de l'espanyol; en canvi, la dinàmica ha estat la contrària. Molts tràmits que es fan principalment o exclusivament per via telemàtica no es troben disponibles en català, inclosos els més habituals.

Deu tràmits administratius importants que no poden fer en català els residents en els territoris on el català és cooficial

	Tràmit	Disponible en espanyol	Disponible en català
	Consultar la referència cadastral de l'habitatge	✓	✗
	Informar-se de les subvencions que atorga l'Estat	✓	✗
	Fer el pagament de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA)	✓	✗
	Demandar a la Seguretat Social l'informe de la vida laboral	✓	✗
	Requerir cita a la Direcció General de Trànsit (DGT)	✓	✗
	Comprovar els punts del carnet de conduir	✓	✗

	Sol·licitar o renovar la targeta sanitària europea	✓	✗
	Demandar cita prèvia per a renovar el passaport o el DNI	✓	✗
	Obtenir visats i informar-se per a aconseguir la ciutadania espanyola	✓	✗
	Accedir a una versió completa i actualitzada de la legislació de l'Estat	✓	✗

Font: Plataforma per la Llengua, 2017. El català, ignorat a les pàgines web oficials de l'Estat espanyol.

45 El govern balear rebutja la voluntat de més del 60% dels electors en no assegurar l'atenció en català a la salut pública

Més del 60% dels diputats del Parlament de les Illes Balears portaven al programa la recuperació del requisit de conèixer el català per a treballar en el sector públic de les Illes. Tanmateix, el govern dona l'esquena a la voluntat popular i no assegura un mecanisme que és indispensable per a garantir el dret de ser atès en la llengua pròpia de les Illes Balears en un centre de salut públic de l'arxipèlag.

Els nous professionals de la medicina i la infermeria hauran d'acreditar –com la resta de titulacions universitàries– un nivell B2 (antigament nivell B) d'anglès, francès, alemany o italià per a obtenir la titulació. En canvi, el requisit per a accedir a les places públiques de personal mèdic i d'infermeria és el nivell B1 (antigament, el nivell A elemental) de català, un nivell per sota del que hauran d'haver acreditat per a una de les quatre llengües estrangeres abans esmentades. Convé de recordar que el coneixement de llengua espanyola és un requisit obligatori per a accedir a qualsevol plaça de l'Administració.

46 Només l'1,6% dels webs dels òrgans administratius de l'Estat tenen versió en català

La situació de les pàgines web estatals que afecten els ciutadans de parla catalana és prou anòmala si es té en compte que la majoria d'aquests ciutadans viuen en un territori en què el català és –en teoria– cooficial.

L'any 2017, la majoria de pàgines oficials de l'Estat continuaven marginant el català. En concret, el 64,2% dels portals no tenien cap versió en català, en un 19,7% la llengua hi era residual, i en un 14,2% els continguts hi eren només parcialment en català. Només quatre entre 254 pàgines (un 1,6% del total) incorporaven plenament el català. A més, l'Estat hi practicava sovint el secessionisme lingüístic –30,1% de les pàgines que tenien algun contingut en català diferenciaven versions en “català” i “valencià”– i la descarta hi era generalitzada –un 75% de les pàgines que tenien continguts en català presentaven faltes d'ortografia i errors constants–.

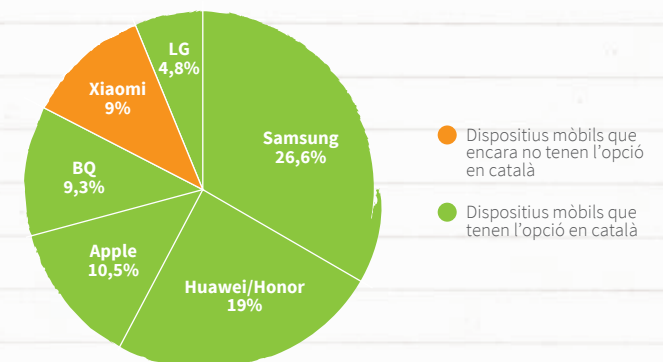
INTERNET I NOVES TECNOLOGIES

47 Nou dels deu dispositius mòbils més venuts a l'Estat espanyol tenen la configuració i la correcció ortogràfica en català

Nou dels deu dispositius mòbils més venuts a Espanya el 2017 tenien l'opció del català. Això inclou dispositius mòbils de les marques Samsung, Huawei, Apple, BQ i Xiaomi. Només Xiaomi (amb el Xiaomi Redmi Note 4) d'entre aquests deu tenia els deures pendents. Cinc de les sis empreses que han tingut més vendes el 2017, que representen gairebé el 80% del mercat (79,2%), oferien l'opció del català en els dispositius mòbils. Si tenim en compte les vendes d'aquestes sis primeres empreses, podem dir que el 89% dels mòbils del mercat ja són en català.

El dos sistemes operatius principals, Android i iOS, disposen de l'opció del català. Per tant, el català hi hauria de ser per defecte, llevat que les operadores i els fabricants dels aparells l'eliminin.

Presència del català en les sis marques més venudes de telefonia mòbil. Any 2017

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de Softcatalà i Kantar. Resultats ponderats per la quota de mercat de cada companyia.

48 Tres de cada quatre catalans fan servir el català a la missatgeria i les xarxes socials

El 73,3% dels usuaris catalans fan servir el català per a comunicar-se amb els contactes mitjançant les aplicacions de missatgeria, i el 72,8% el fan servir a les xarxes socials. Aquestes xifres, si bé són inferiors a les de la proporció de persones que fan servir l'espanyol (que supera el 99% tant a la missatgeria com a les xarxes socials), són força notòries si es té en compte que el català només és la llengua habitual d'un 36,3% de catalans, als quals cal sumar un 6,8% de parlants que tenen com a llengües habituals tant el català com l'espanyol.

El fet que només un 60,2% dels residents a Catalunya saben escriure en català i que l'estudi presenti xifres més altes es pot deure al fet que les persones que empren més les noves tecnologies sovint són les generacions més joves, que també són les que presenten proporcions més elevades de coneixement del català: el 76,8% de les persones entre 15 i 49 anys saben escriure el català.

49 Només un de cada tres catalans tenen els dispositius mòbils i els ordinadors personals configurats en català

L'estudi *Llengua i consum* sobre els usos lingüístics en les tecnologies de la informació i la comunicació mostra que aproximadament el 35% dels catalans tenen els dispositius mòbils i els ordinadors personals configurats en català. Aquesta xifra és encara baixa si es té en compte que gairebé tots els dispositius mòbils es poden configurar en català i que la proporció de persones que tenen el català com a llengua habitual és d'un 43,1%, si es compten els bilingües.

Tanmateix, cal esmentar que l'ús del català topa amb dues dificultats: en el cas dels dispositius mòbils, el fet que l'aplicació de navegació Google Maps, que el sistema Android té per defecte i que fan servir vuit de cada deu catalans no funciona bé si el dispositiu mòbil és configurat en català; i en el cas dels ordinadors, el fet que fa un temps tots els ordinadors eren configurats en espanyol i no disposaven de versió catalana i que una bona part d'aquests ordinadors antics sense opció en català encara són a les llars i les oficines de Catalunya.

La importància de configurar en català les tecnologies digitals recau en el fet que l'ús d'aquest representa un fet diferencial perquè cada cop més serveis i marques tinguin en compte el mercat català i s'ofereixin en la nostra llengua.

50 Menys d'un 1% dels tuits del PP i Ciutadans del País Valencià són en valencià.

El valencià no interessa a la dreta del País Valencià. Segons demostra un estudi que ha fet la revista *Saó* al llarg de l'any 2017, el 72% de les comunicacions que els partits amb representació política a les Corts Valencianes fan a la xarxa social Twitter foren en espanyol, i només un 28% ho foren en català.

Amb tot, l'ús del català a la xarxa social varia segons la tendència ideològica de cada partit. A grans trets, de mitjana, el 51% dels tuits que provenen de les esquerres valencianes és en català, mentre que els que provenen dels partits de dretes representen menys de l'1%.

Entre els 3.509 missatges a Twitter que s'han analitzat, la coalició de Compromís és el grup que més piula en la llengua pròpia, en el 86% dels casos. Podem i el PSPV ho fan en un 36% i un 31% dels casos, respectivament. En contraposició, trobem el PP i Ciutadans, que han piulat un total de 1.171 tuits, i només dos –un per cada partit– han estat redactats en català.

Dades sociolingüístiques

- 01 Elaboració pròpia a partir de les dades del padró amb data de 01/01/2017 (a l'Alguer, 30/06/2017 i residents a l'estranger, 01/01/2018) i els percentatges de les darreres enquestes sociolingüístiques de referència.
- 02 Generalitat de Catalunya, 2015. *Enquesta d'usos lingüístics de la població 2013*. <https://www.idescat.cat/cat/idescat/publicacions/cataleg/pdfdocs/eulp2013.pdf>
- 03 Generalitat de Catalunya, 2015. *Enquesta d'usos lingüístics de la població 2013* <https://www.idescat.cat/cat/idescat/publicacions/cataleg/pdfdocs/eulp2013.pdf> i Govern de les Illes Balears, 2017. *Enquesta d'usos lingüístics a les Illes Balears 2014* <http://www.caib.cat/govern/rest/arxiu/3222805>
- 04 Darreres enquestes d'usos lingüístics de referència a la Franja (2014), Andorra (2014), les Illes Balears (2014), Catalunya (2013), el País Valencià (2015), l'Alguer (2015) i la Catalunya del Nord (2015).
- 05 Govern de les Illes Balears, 2017. *Enquesta d'usos lingüístics a les Illes Balears 2014* <http://www.caib.cat/govern/rest/arxiu/3222805> i Generalitat de Catalunya, 2015. *Enquesta d'usos lingüístics de la població 2013* <https://www.idescat.cat/cat/idescat/publicacions/cataleg/pdfdocs/eulp2013.pdf>
- 06 Montoya, B., 2017. «Mé mon pare feia un dret de nos parlar francès» *Testimoniatges de l'abandó del català a la Catalunya del Nord*. http://revistes.iec.cat/index.php/TSC/article/view/140609/pdf_1299

Cultura

- 07 À Punt Mèdia, 11 d'abril de 2018. "À Punt inicia el 25 d'abril les emissions de televisió en proves". <https://www.apuntmedia.es/va/Not%C3%ADcies/Societat/A+Punt+inicia+el+25+d'abril+les+emissions+de+televisio+en+proves>
- 08 Plataforma per la Llengua, 2018. *Estudi del foment de la llengua pròpia a partir de les subvencions públiques destinades a la promoció musical*.
- 09 Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 2017. *Estadístiques culturals de Catalunya* i Associació d'Editors en Llengua Catalana, 2017. *Creix el mercat del llibre en català per tercer any consecutiu*. http://dades culturals.gencat.cat/web/.content/sscc/gt/arxius_gt/Estadistiques-culturals-de-Catalunya-2018-febrer.pdf
- 10 Font: Generalitat de Catalunya, 2018. <http://llengua.gencat.cat/ca/anypompeufabra/inici/>

- 11 *El Punt Avui*, 4 de maig de 2018, *Catalunya Nord vol més català a la TV pública francesa*. <http://www.elpuntavui.cat/comunicacio/article/20-comunicacio/1169531-catalunya-nord-vol-mes-catala-a-la-tv-publica-francesa.html?cca=1>
- 12 Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 2016. *Enquesta de participació cultural a Catalunya*. <http://dades culturals.gencat.cat/ca/metodologia/enquesta-de-participacio-cultural/>

Empresa i consum

- 13 Plataforma per la Llengua, 2017. *L'etiquetatge de productes de marca pròpia. Estudi sobre els usos lingüístics i la presència del català*. https://www.plataforma-llengua.cat/media/upload/pdf/letiquetatge-de-productes-de-marca-propia-2017_1520337510.pdf
- 14 Darreres dades (2018) del Govern d'Andorra, l'Associació Espanyola de Fabricants d'Automòbils i Camions.
- 15 Govern de les Illes Balears, 2017. *Enquesta d'usos lingüístics a les Illes Balears 2014* <http://www.caib.cat/govern/rest/arxiu/3222805> i Generalitat de Catalunya, 2015. *Enquesta d'usos lingüístics de la població 2013* <https://www.idescat.cat/cat/idescat/publicacions/cataleg/pdfdocs/eulp2013.pdf>
- 16 Govern d'Andorra, 2018. *Memòria del Departament de Política Lingüística, any 2017*; i Sistema d'indicadors lingüístics (SIL), 2015. *Oferta de català en la retolació al comerç de Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Tortosa (Índex Ofercat)*. <https://www.govern.ad/cultura/item/8989-al-larg-del-2017-el-servei-de-politica-lingueistica-va-realitzar-213-inspeccions-i-va-obrir-20-expedients-per-incomplir-la-legislacio-d-us-del-catala>
- 17 Ajuntament de Barcelona, 2016. *Enquesta Activitat del Sector de la Restauració a Barcelona*. https://ajuntament.barcelona.cat/comerc/sites/default/files/arxius/16010_sector_restauracio_informe.pdf
- 18 Generalitat de Catalunya, 2017. *Els usos lingüístics a l'Alguer 2015*. http://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/btp/arxius/20_Usos_linguistics_Alguer_2015.pdf
- 19 Gaming.cat, 2018. *Videojocs en català*. <https://www.gaming.cat/webs-en-catala-sobre-videojocs/videojocs-en-catala/>

REFERÈNCIES

Arrelament lingüístic

- 20** Casesnoves-Ferrer, R. i Mas, J., 2016. *Transmissió intergeneracional del català i característiques sociodemogràfiques dels progenitors*. http://revistes.iec.cat/index.php/TSC/article/view/140474/pdf_1297
- 21** Govern de les Illes Balears, 2017. *Enquesta d'usos lingüístics de les Illes Balears 2014*. <http://www.caib.cat/govern/rest/arxiu/3222805>
- 22** Direcció General de Política Lingüística, 2017. *Projecte ÈLIA, Estratègies de Llengua i Aprenentatge. Primers resultats*. http://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/dadesestudis/arxius/ELIA_primers_resultats.pdf
- 23** Govern de les Illes Balears, 2017. *Enquesta d'usos lingüístics de les Illes Balears 2014*. <http://www.caib.cat/govern/rest/arxiu/3222805>

Ensenyament

- 24** Plataforma per la Llengua, 2017. La immersió lingüística a Catalunya <https://www.plataforma-llengua.cat/que-fem/estudis-i-publicacions/201/la-immersio-linguistica-a-catalunya> i Fannes, P. et al., 2013. *L'enseignement en communauté flamande (1988-2013)*. https://www.cairn.info/load_pdf.php?ID_ARTICLE=CRIS_2186_0005
- 25** Secretaria d'Universitats i Recerca, 2017. *Usos lingüístics en els graus i Usos lingüístics en els màsters*. Curs 2015-2016. http://llengua.gencat.cat/ca/serveis/dades_i_estudis/sil/ensenyament/ensenyament-universitari/
- 26** Institut Ramon Llull, 2017. *Nombre d'universitats de la Xarxa d'Estudis Catalans a l'exterior*. https://llull.cat/IMAGES_22/memoriairl2016-web.pdf
- 27** *Diari La Veu*, 2 de novembre de 2017. "El valencià convoca cada vegada més persones a les proves de coneixement." <https://www.diarilaveu.com/noticia/77527/el-valencia-continua-atraient-linteres-de>
- 28** Cassany, R.; 2018. *L'Alguer, un pentagrama com un carrer* (documental). www.mansmanetes.org
- 29** *AlDia.cat*, 29 de gener de 2017. "Quatre de cada deu matriculacions en escoles de les presons són d'idiomes." <https://www.aldia.cat/gent/noticia-quatre-cada-deu-matriculacions-escoles-les-presons-son-didiomes-20170129105934.html>
- 30** Casesnoves-Ferrer, R. i Mas, J., 2016. *Transmissió intergeneracional del català i característiques sociodemogràfiques dels progenitors*. http://revistes.iec.cat/index.php/TSC/article/view/140474/pdf_1297
- 31** *El Temps*, 15 de febrer de 2018. *El plurilingüisme divideix les entitats per la llengua*. <https://www.eltmps.cat/article/3344/el-plurilinguisme-divideix-les-entitats-per-la-llengua>

Justícia

- 32** Plataforma per la Llengua, 2017. "Maria Eugènia Gay guanya les eleccions al Deganat del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona." <https://www.plataforma-llengua.cat/que-fem/noticies/3592/maria-eugenia-gay-guanya-les-eleccions-al-deganat-del-collegi-de-ladvocacia-de-barcelona>
- 33** Plataforma per la Llengua, 2018. *Estudi sobre usos lingüístics a les oficines notariales de Catalunya*. <https://www.plataforma-llengua.cat/que-fem/estudis-i-publicacions/213/estudi-sobre-usos-linguistics-a-les-oficines-notariales-de-catalunya>
- 34** Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, 2017. *L'ús del català davant les actuacions judicials dutes a terme en plets en què són part els advocats de la Generalitat*.
- 35** *Ara Balears*, 2 de febrer de 2018. *Estudien obrir un expedient disciplinari a una jutgessa per una sentència en català*. https://www.arabalears.cat/societat/Estudien-expedient-disciplinari-jutgessa-sentencia_0_1954604623.html
- 36** Parlament de Catalunya, 2017. *Moció 120/XI del Parlament de Catalunya, sobre la política lingüística*. <https://www.parlament.cat/getdocie/11007058>
- 37** Gomà i Pons, P., 19 d'abril de 2018. *2a Jornada Drets lingüístics: present i futur - Cloenda*. <https://www.youtube.com/watch?v=waxMPz6Jlg&t=2217s>

Oficialitat i reconeixement

- 38** Federal Union of European Nationalities, 2018. *Minority Safepack*. www.minority-safepack.eu
- 39** Generalitat Valenciana. Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, 2016. *Ús del valencià en l'Administració de la Generalitat*. http://www.ceice.gva.es/documents/161863154/163274321/us_del_valenci%C3%A0_administraci%C3%B3_2016_web.pdf/8c66fa8a-1209-4fa3-8b7d-13627c3af321
- 40** Govern Espanyol. Ministeri de la Presidència i per a les Administracions territorials, 2017. *Cinquè informe sobre el compliment a Espanya de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries, del Consell d'Europa 2014-2016*. <https://rm.coe.int/spainpr5-es-docx/1680788433>
- 41** *Diari la Veu*, 19 de febrer de 2018. "Tres de cada cinc municipis tenen el nom oficial en valencià." <https://www.diarilaveu.com/noticia/79871/municipis-toponim-oficial-valencia>
- 42** Portal de la Transparència del Govern d'Espanya; 2017. "Relacions de llocs de treball." http://transparencia.gob.es/transparencia/transparencia_Home/index/categorias/Institucional/Relaciones-Puestos-Trabajo.html

- 43** Plataforma per la Llengua, 2018. *Novetats legislatives en matèria lingüística aprovades el 2017*. <https://www.plataforma-llengua.cat/que-fem/estudis-i-publicacions/216/report-sobre-les-novetats-legislatives-en-materia-linguistica-aprovades-el-2017>
- 44** Plataforma per la Llengua, 2017. *El català, ignorat a les pàgines web oficials de l'Estat espanyol*. https://www.plataforma-llengua.cat/media/upload/pdf/el-catala-als-webs-oficials-de-lestat-espanyol_1500625524.pdf
- 45** Govern de les Illes Balears, 7 de febrer 2018. *El Servei de Salut presenta en comissió tècnica el projecte de decret del català*. <http://www.caib.es/pidip2front/jsp/ca/fitxa-noticia/strongel-servei-de-salut-presenta-en-comissioacute-tegravecnica-elnbsp-projecte-de-decret-del-catalagravestrong-nbsp>

Internet i noves tecnologies

- 46** Plataforma per la Llengua, 2017. *El català, ignorat a les pàgines web oficials de l'Estat espanyol*. https://www.plataforma-llengua.cat/media/upload/pdf/el-catala-als-webs-oficials-de-lestat-espanyol_1500625524.pdf
- 47** Elaboració pròpia a partir de les dades de Softcatalà <https://www.softcatala.org/aparells/> i Kantar <https://es.kantar.com/>
- 48** Direcció General de Política Lingüística, 2017. *Llengua i consum*. http://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/empreses/arxius/estudi_que_volen_els_consumidors.pdf
- 49** Generalitat de Catalunya, 2017. *Informe de Política Lingüística 2016*. http://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/informepl/arxius/IPL2016_web.pdf
- 50** Ciges, T., 2018. *Saó*. "Els partits polítics fan servir el valencià a Twitter?" <https://revistasao.cat/partits-politics-us-llengua-twitter/>

© Plataforma per la Llengua
Barcelona, juny del 2018

Disseny i maquetació: Estudi Muto.
Impressió: Studium

Fotografia de dades sociodemogràfiques: Laia Solanellas

**PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA**

L'ONG
del català

Plataforma per la Llengua
C/ Sant Honorat, 7. Principal 1a
08002 Barcelona
Tel.: 93 321 18 03
info@plataforma-llengua.cat
www.plataforma-llengua.cat